

**ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ СУСПІЛЬНИМ ДИСЦИПЛІНАМ СТУДЕНТІВ
ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ**

Зміни, які відбуваються у сучасному світі, зумовили формування нової освітньої парадигми, у межах якої відбувається перегляд цілей та змісту освіти. Як пріоритет, нова освітня парадигма орієнтована на потреби особистості, адекватні сучасним тенденціям суспільного розвитку, – «формування освіченої творчої особистості, становлення її фізичного та морального здоров'я» [3]. Підготовка студента вищого гуманітарно-педагогічного навчального закладу передбачає акумулювання у нього знань, умінь і якостей, необхідних у роботі за фахом, засвоєння принципів і норм моралі, цілеспрямоване формування загальнолюдських цінностей, позитивних мотивів професійної та суспільної діяльності. Сучасний коледж повинен не лише давати студентам фундаментальні знання, а й навчати їх самостійно осмислювати оточуючий світ, одночасно формуючи гармонійно розвинену особистість, і, безперечно, важлива роль у цьому процесі належить суспільним дисциплінам [4].

Головною метою суспільних дисциплін у ВНЗ є розвиток соціально-особистісних компетенцій, що ґрунтуються на фундаментальних гуманітарних знаннях, емоційно-ціннісному й соціально-творчому досвіді та спрямовані на вдосконалення морально-етичних, інтелектуальних, творчих і громадянських якостей особистості, а також на розвиток соціально-професійного мислення, культури соціальної комунікації, адаптації і мобільності випускника [2, с. 57]. Досягнення цієї мети ставить перед суспільними дисциплінами вирішення наступних завдань : допомагати студенту визначити сутнісні характеристики суспільства, основні його елементи та закони і принципи взаємодії між ними, місце і роль людини в суспільстві, норми соціальної взаємодії (правознавство, соціологія); освоїти надбання світової і української культури (культурологія, релігієзнавство); збагатитись світовим та вітчизняним соціальним досвідом закономірностями історичного розвитку світового товариства і батьківщини (всесвітня історія, історія України); навчитись мислити, зрозуміти багатомірність і цілісність світу, сенс людського буття (філософія) [2, с. 35]. Внаслідок вивчення суспільних дисциплін у процесі становлення майбутніх фахівців теоретично мають бути набуті такі навички, які є основою для утворення загальнонаукових компетентностей: оволодіння системою знань про людину, суспільство; вивчення суспільства як цілісної системи; вивчення основних галузей філософського знання, форм буття та шляхів пізнання світу; вивчення загальних основ, методів пізнання, законів і принципів функціонування знання; вивчення історичного минулого та етапів формування світового простору та незалежної України; формування патріотизму; вивчення політичного та релігійного життя суспільства в його різноманітних проявах; вивчення культури як суспільного явища.

Сьогодення вимагає від викладача суспільних дисциплін докорінного оновлення змісту освітнього матеріалу, зміни підходів і парадигм, створення нових моделей навчання, які забезпечують розвиток фахових умінь та спонукають до

самовдосконалення набутих компетентностей та адекватного їх застосування. Система викладання поступово набуває нових рис, де превалюють насамперед методи і прийоми, що передбачають активну участь студента у процесі опанування навчального матеріалу. Отже, впровадження освітньої діяльності за сучасними інноваційними технологіями навчання передбачає застосування таких методів навчання у циклі суспільних дисциплін: метод «брейн-стормінг», метод проектів, метод інверсії, метод «Прес», метод «акваріуму», «кейс-метод» та ін. Порівнюючи дані методичні підходи з класичною моделлю викладання, зокрема у формі лекції, ці методи мають значні переваги, оскільки допомагають формувати у студентів здатність логічно мислити, самостійно приймати рішення, дозволяють формувати професійні якості особистості студента [1, с. 76]. Також у процесі вивчення одного предмету слід здійснювати міжпредметну інтеграцію, що забезпечить сприйняття навчального матеріалу ґрунтовно, тобто як необхідної складової фахової підготовки. Інтегрованість знань з позиції компетентнісного підходу є важливим засобом досягнення єдності знань у таких формах : змістовній, методологічній, структурній, логіко-пізнавальній, організаційній. Таким чином, цикл суспільних дисциплін у гуманітарно-педагогічному коледжі має перебувати в єдиному теоретико-методологічному полі. Відтак, випускник, засвоївши фахові знання не буде відчувати зайвий тягар занять з циклу суспільних дисциплін, а критерії моральності, духовності, гуманістичних цінностей стануть визначальною основою його етичної поведінки та мотивації у різних площинах суспільної діяльності.

Список використаних джерел

1. Дацюк Р., Грудакова В. Сучасні методи викладання соціально-гуманітарних дисциплін для студентів вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації. *Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах СНД* : матеріали XIV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Переяслав-Хмельницький, 2013. С. 75-78.
2. Оптимізація циклу соціально-гуманітарних дисциплін у вищій освіті України в контексті євроінтеграції : монографія / Б. А. Воронкова та ін. ; за заг. ред. Г. В. Онкович. Київ, 2014. 326 с.
3. Про Державну національну програму «Освіта» («Україна XXI століття»): Постанова Кабінету міністрів України від 3 листопада 1993 р. № 896. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-п#Text>.
4. Ципко В. Особливості навчання соціально-гуманітарним дисциплінам студентів ВНЗ. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2006. Ч. 2. С. 284-293. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpudpu_2006_2_36

ГРЕЧИН М.М.,
ГОРВАТ М.В.

Мукачівський державний університет, Україна

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З «ДІТЬМИ ВУЛИЦІ»

На початку XXI століття в Україні триває період трансформації суспільного життя, що супроводжується радикальними перетвореннями у галузі освіти та соціально-педагогічній діяльності. Розвиваючись, процеси демократизації, курс на

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>